

13 Νοεμβρίου 2024

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινούπολης

[Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο / Πολυμέσα - Multimedia /
Συναξαριακές Μορφές](#)

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος - Εικόνα
από το Αγιογραφείο της Μονής
Βατοπαιδίου

Μυσας ο χρυσούς Ιωάννης το στόμα,

Αφήκεν ημίν άλλο τας βίβλους στόμα.

Αμφί τρίτην δεκάτην σίγησεν χρύσεια χείλη.

Βιογραφία

Ο μεγάλος αυτός πατέρας και διδάσκαλος της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας γεννήθηκε στην Αντιόχεια το 347 μ.Χ.(κατά άλλους το 354 μ.Χ.). Πατέρας του ήταν ο στρατηγός Σεκούνδος και μητέρα του η Ανθούσα. Γρήγορα έμεινε ορφανός από πατέρα, και η μητέρα του - χήρα τότε 20 ετών - τον ανέθρεψε και τον μόρφωσε κατά τον καλύτερο χριστιανικό τρόπο. Ήταν ευφυέστατο μυαλό και σπούδασε πολλές επιστήμες στην Αντιόχεια - κοντά στον τότε διάσημο ρήτορα Λιβάνια - αλλά και στην Αθήνα, μαζί με τον αγαπημένο του φίλο Μέγα Βασίλειο (1 Ιανουαρίου).

Όταν αποπεράτωσε τις σπουδές του, επανήλθε στην Αντιόχεια και αποσύρθηκε στην έρημο για πέντε χρόνια, όπου ασκήτευε προσευχόμενος και μελετώντας τις Άγιες Γραφές. Ασθένησε όμως και επέστρεψε στην Αντιόχεια, οπού χειροτονήθηκε διάκονος - το 381 μ.Χ., σε ηλικία 34 ετών - από τον Αρχιεπίσκοπο Αντιοχείας Μελετίο. Αργότερα δε από τον διάδοχο του Μελετίου Φλαβιανό πρεσβύτερος σε ηλικία 40 ετών.

Κατά την Ιερατική του διακονία ανέπτυξε όλα τα ψυχικά του χαρίσματα, πύρινο θείο ζήλο και πρωτοφανή ευγλωττία στα κηρύγματα του. Έσειε και συγκλόνηζε τα πλήθη της Αντιόχειας και συγκινούσε τις ψυχές τους βαθύτατα. Η φήμη του αυτή έφτασε μέχρι τη βασιλεύουσα και έτσι, την 15η Δεκεμβρίου 397 μΧ., με κοινή ψήφο βασιλιά Αρκαδίου και Κλήρου, έγινε Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης, κάτι που ο ίδιος δεν επεδίωξε ποτέ. Και από την θέση αυτή ο Ιερός Χρυσόστομος, εκτός άλλων, υπήρξε αυστηρός ασκητής και δεινός ερμηνευτής της Αγίας Γραφής, όπως φαίνεται από τα πολλά συγγράμματα του (διασώθηκαν 804, περίπου, ομιλίες του). Έργο επίσης του Χρυσοστόμου είναι και η Θεία Λειτουργία, που τελούμε σχεδόν κάθε Κυριακή, με λίγες μόνο, από τότε μετατροπές.

Ο ιερός Χρυσόστομος κατά τη διάρκεια της πατριαρχείας του, υπήρξε

αδυσώπητος ελεγκτής κάθε παρανομίας και κακίας. Αυτό όμως έγινε αίτια να δημιουργήσει φοβερούς εχθρούς, και μάλιστα αυτήν την αυτοκράτειρα Ευδοξία, επειδή ήλεγχε τις παρανομίες της. Αυτή μάλιστα, σε συνεργασία με τον τότε Πατριάρχη Αλεξανδρείας Θεόφιλο (ενός μοχθηρού και άσεβους ανθρώπου), συγκάλεσε σύνοδο (παράνομη) από 36 επισκόπους (όλοι τους πνευματικά ύποπτοι και δυσαρεστημένοι από τον άγιο) στο χωριό Δρυς της Χαλκηδόνας και πέτυχε την καθαίρεση και εξορία του Αγίου σ' ένα χωριό της Βιθυνίας. Η απόφαση αυτή όμως, τόσο εξερέθισε τα πλήθη, ώστε αναγκάστηκε αυτή η ίδια η Ευδοξία να τον ανακαλέσει από την εξορία και να τον αποκαταστήσει στο θρόνο με άλλη συνοδική αθωωτική απόφαση (402 μ.Χ.). Αλλά λίγο αργότερα, η άσεβής αυτή αυτοκράτειρα, κατάφερε και πάλι να εξορίσει τον Άγιο (20 Ιουνίου 404 μ.Χ.) στην Κουκουσό της Αρμενίας και από κει στα Κόμανα, όπου μετά από πολλές κακουχίες και άλλες ταλαιπωρίες πέθανε το 407 μ.Χ.

Ο Μ. Ι. Γαλανός στον Συναξαριστή του, μεταξύ των άλλων, αναφέρει για τον Ιερό Χρυσόστομο, ότι υπήρξε και αναγνωρίζεται ως ο πιο άριστος και δημοφιλής διδάσκαλος της Χριστιανικής Εκκλησίας. Κανένας δεν εξήγησε όπως αυτός, με τόσο πλούτο και τόση σαφήνεια τα νοήματα των θείων Γραφών, ούτε δε υπήρξε εφάμιλλος του στην ετοιμολογία, την απλότητα, αλλά και στη φλόγα και τη δύναμη της ρητορείας. Υπήρξε ρήτορας θαυμαστός, λογοτέχνης απaráμιλλος, βαθύτατος και διεισδυτικότητας, ψυχολόγος και καταπληκτικός κοινωνιολόγος με αίσθημα χριστιανικής ισότητας, χωρίς προνομιούχους, με καθολική αδελφότητα. Ανήκει σ' αυτούς που φαίνονται «ως φωστήρες εν κόσμω» (Προς Φιλιπησίους, 6' 15.). Δηλαδή σαν φωτεινά αστέρια μέσα στον κόσμο.

Να σημειώσουμε εδώ, ότι ο ιερός Χρυσόστομος πέθανε την 14η Σεπτεμβρίου, αλλά λόγω εορτής της υψώσεως του Τιμίου Σταυρού μετατέθηκε η εορτή της μνήμης του την 13η Νοεμβρίου. Επίσης την 15η Δεκεμβρίου εορτάζουμε την χειροτονία του σε Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, την 27η Ιανουαρίου την ανακομιδή των λειψάνων του, αλλά η μνήμη του εορτάζεται και την 30η Ιανουαρίου μαζί με τον Μέγα Βασίλειο και τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο. Και τέλος την 26η Φεβρουαρίου εορτάζουμε την μνήμη της χειροτονίας του σε πρεσβύτερο.

Απολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ήχος πλ. δ'.

Ἡ του στόματός σου καθάπερ πυρσός εκλάμψασα χάρις, την οικουμένην εφώτισεν, αφιλαργυρίας τω κόσμω θησαυρούς εναπέθετο, το ύψος ἡμῖν της ταπεινοφροσύνης υπέδειξεν. Ἀλλά σοις λόγοις παιδεύων, Πάτερ, Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τω Λόγω Χριστῷ τω Θεῷ, σωθῆναι τας ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Την υπέρ ἡμῶν.

Ἐκ των ουρανῶν ἐδέξω την θείαν χάριν, και δια των σων χειλέων, πάντας διδάσκεις, προσκυνεῖν ἐν Τριάδι τον ένα Θεόν, Ἰωάννη Χρυσόστομε, παμμακάριστε Ὅσιε, ἐπαξίως ευφημούμέν σε• υπάρχουνι γαρ καθηγητής, ως τα θεία σαφῶν.

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Την Σοφίαν και Λογον.

Της ἀρρήτου σοφίας θεοπτικῶς, ἐξαντλήσας τον πλούτον τον γνωστικόν, πάσιν ἐθησαύρισας, ὀρθοδοξίας τα νάματα, των μεν πιστῶν καρδίας, ἐνθέως ευφραίνοντα, των δε ἀπίστων ἀξίως, βυθίζοντα δόγματα• ὅθεν δι' ἀμφοτέρων, ευσεβείας ἰδρώσιν, ἐδείχθης ἀήττητος, της Τριάδος υπέρμαχος, Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε Χριστῷ τω Θεῷ, των πταισμάτων ἀφεσιν δωρήσασθαι, τοις εορτάζουσι πόθω, την αγίαν μνήμην σου.

Ἐτερον Κάθισμα

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Τοις χρυσεῖσι λόγοις σου, ἡ Ἐκκλησία, ἀρδομένη ἀπαντας, ποτίζει νάματα χρυσά, και ἰατρεύει νοσήματα, των σε υμνούντων, παμμακάκαρ Χρυσόστομε.

Ἐτερον Κάθισμα

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Σκεύος ἐνθεον της Ἐκκλησίας, πλούτος ἀσυλος της ευσεβείας, ἀνεδείχθης ἱεράρχα

Χρυσόστομε, εν απαθεία φαιδρύνας τον βίον σου, τοις δεομένοις επαντήσας τον έλεον, Πατερ Όσιε, Χριστόν τον Θεόν ικέτευε, δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

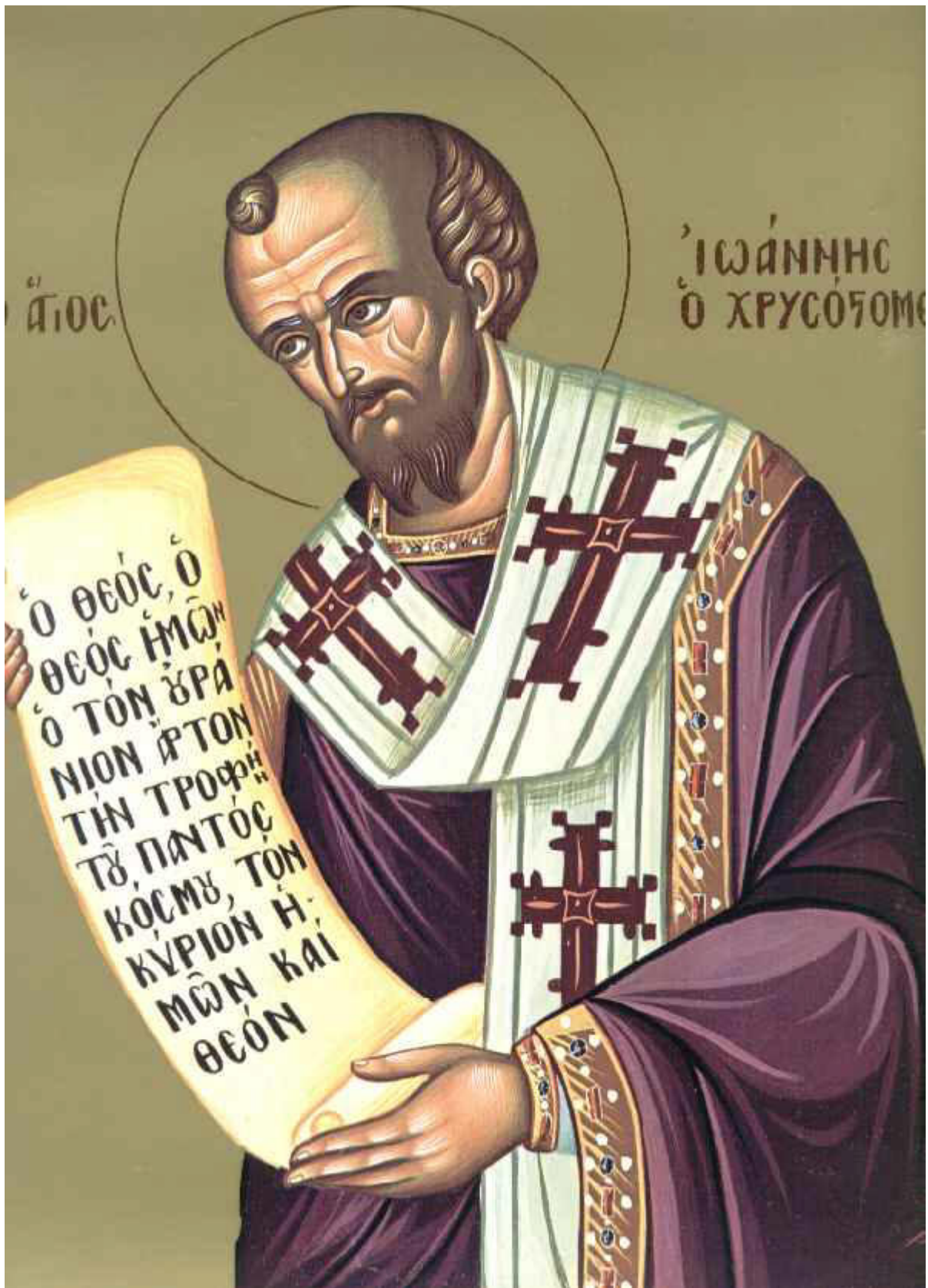
Έτερον Κάθισμα

Ήχος πλ. δ'. Την Σοφίαν και Λογον.

Την σοφίαν εξ ύψους καταμαθών, και την χάριν των λόγων παρά Θεού, τοις πάσιν εξέλαμψας, ως χρυσός εν καμίνω, και την Αγίαν Τριάδα, Μονάδα εκήρυξας, την φιλάργυρον πλάνην, τοξεύσας τοις λόγοις σου• όθεν και προς ζήλον, Βασιλίδα ελέγξας, αδίκως της ποιμένης σου, απελάθης μακάριε, Ιωάννη Χρυσόστομε• πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ, των πταισμάτων άφεσιν δωρήσασθαι, τοις εορτάζουσι πόθω, την αγίαν μνήμην σου.

Ο Οίκος

Τω των όλων Ποιητή κλίνω το γόνυ, τω προαιωνίω Λογω χείρας εκτείνω, λόγου ζητών χάρισμα, ίνα υμνήσω τον Όσιον, ον αυτός εμεγάλυνε• φησί γαρ τω Προφήτη, ο ζων εις τους αιώνας, Δοξάζω τους εν πίστει δοξάζοντάς με• Ο ουν εν τοις πάλαι τον Σαμουήλ ανυψώσας, εδόξασε νυν τον Ιεράρχην• το τάλαντον γαρ ο επιστεύθη, καλώς εμπορευσάμενος, τω Βασιλεί προσήγαγε• διο και υπερύψωσεν αυτόν ο υπερούσιος. Τούτου χάριν αιτώ ο ανάξιος εγώ λόγον δοθήναί μοι, ίνα ισχύσω ευσεβώς ανυμνήσαι αυτόν. Των περάτων γαρ υπάρχει καθηγητής, ως τα θεία σαφών.

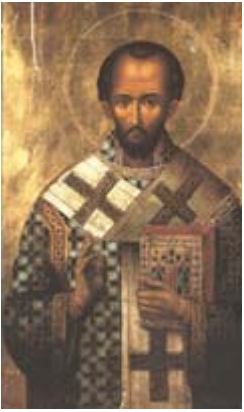
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

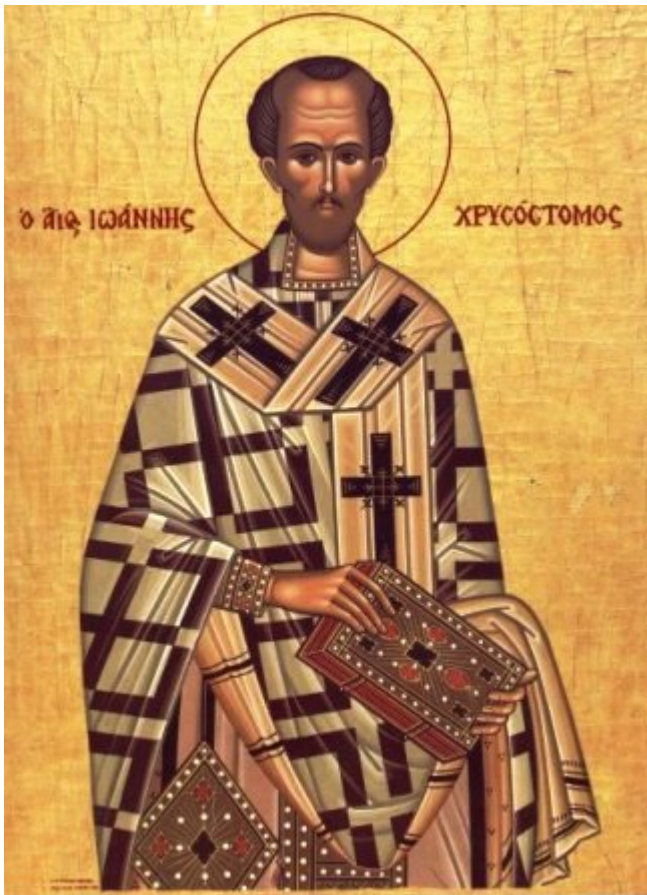
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης ο
Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος - Φορητή εικόνα της Ιεράς Μονής Μεταμορφώσεως στην Βοστώνη

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Εκκλησία Μιχαήλ
Καραϊσκάκη
ή τιποράνη
1904

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος (Ιερός Ναός Αγίου Χαλαλάμπους Παλαιοχώρας Αίγινας)

Ο Απόστολος Παύλος υπαγορεύει στον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο την ερμηνεία των επιστολών του.
Εικόνα του αγιογραφείου της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου.

Πηγή: saint.gr